

2011-05-04 Dnr:

Utredningsdirektiv brand [REDACTED] 2011-04 08

En fördjupad olycksundersökning ska genomföras med syfte att:

- Utredda brandorsaken så långt det är möjligt.
- Utredda om det fanns brandvarnare och om denna påverkade förloppet
- Utredda om räddningstjänstens uppsökande verksamhet för att öka brandvarnarfrekvensen haft effekt i det specifika fallet och uppmärksamma eventuella utvecklingsbehov.
- Skapa en översiktlig bild över räddningsinsatsen och lyfta eventuella utvecklingsområden.

Redovisning genom rapport.

I:\Samhällsbyggnad miljö och service\Säkerhet bygg\2701
Administration\Olycksundersökning\Brand [REDACTED] 20110408

MYNDIGHETSSTABEN
Säkerhet och Bygg

Mattias Larsson
Räddningschef

ARVIKA KOMMUN

2011-10-17

Dnr:KS2011/1023-178

Olycksundersökning efter lägenhetsbrand

Olycksundersökning utförd efter lägenhetsbrand,
Arvika Kommun den 8 april 2011

Inledning

Enligt Lag om skydd mot olyckor (2003:778) 3 kap. § 10 ska kommunen efter att en räddningsinsats är avslutad se till att olyckan undersöks för att i skälig omfattning klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen genomförts.

I Arvika kommun genomförs olycksundersökning enligt *Riktlinjer för olycksundersökning* för Räddningstjänsten Arvika, Eda och Säffle. Denna olycksundersökning motsvarar en fördjupad olycksundersökning.

Anledning till Undersökningen

Olycksundersökning gjord efter lägenhetsbrand på [REDACTED], Arvika, den 8 april 2011 då ett husdjur (hund) förolyckades.

Syfte

En fördjupad olycksundersökning ska genomföras med syfte att:

- Utredda brandorsaken så långt det är möjligt.
- Utredda om det fanns brandvarnare och om denna påverkade förloppet
- Utredda om räddningstjänstens uppsökande verksamhet för att öka brandvarnarfrekvensen haft effekt i det specifika fallet och uppmärksamma eventuella utvecklingsbehov.
- Skapa en översiktlig bild över räddningsinsatsen och lyfta eventuella utvecklingsområden.

Metod

För att sammanställa information utifrån syftet har räddningstjänstens insatsrapport tillhandahållits. Intervju med brandbefäl genomförts, samt tagit del av polisens utredning av händelsen.

Information har även inhämtas från fastighetsbolagets personal. Dokumentation från räddningstjänstens brandvarnarkontroll har också studerats.

Kvalitetssäkring

Denna undersökning har granskats av:

Sigmund Lind, Brandmästare och befäl vid branden

Objektet

Flervåningshus i 4a etage med 8a lägenheter i varje trappuppgång.
Byggår 1991.

Olycksförloppet

Granne på andra sidan gatan ser rök strömma ur ventilationen och larmar.

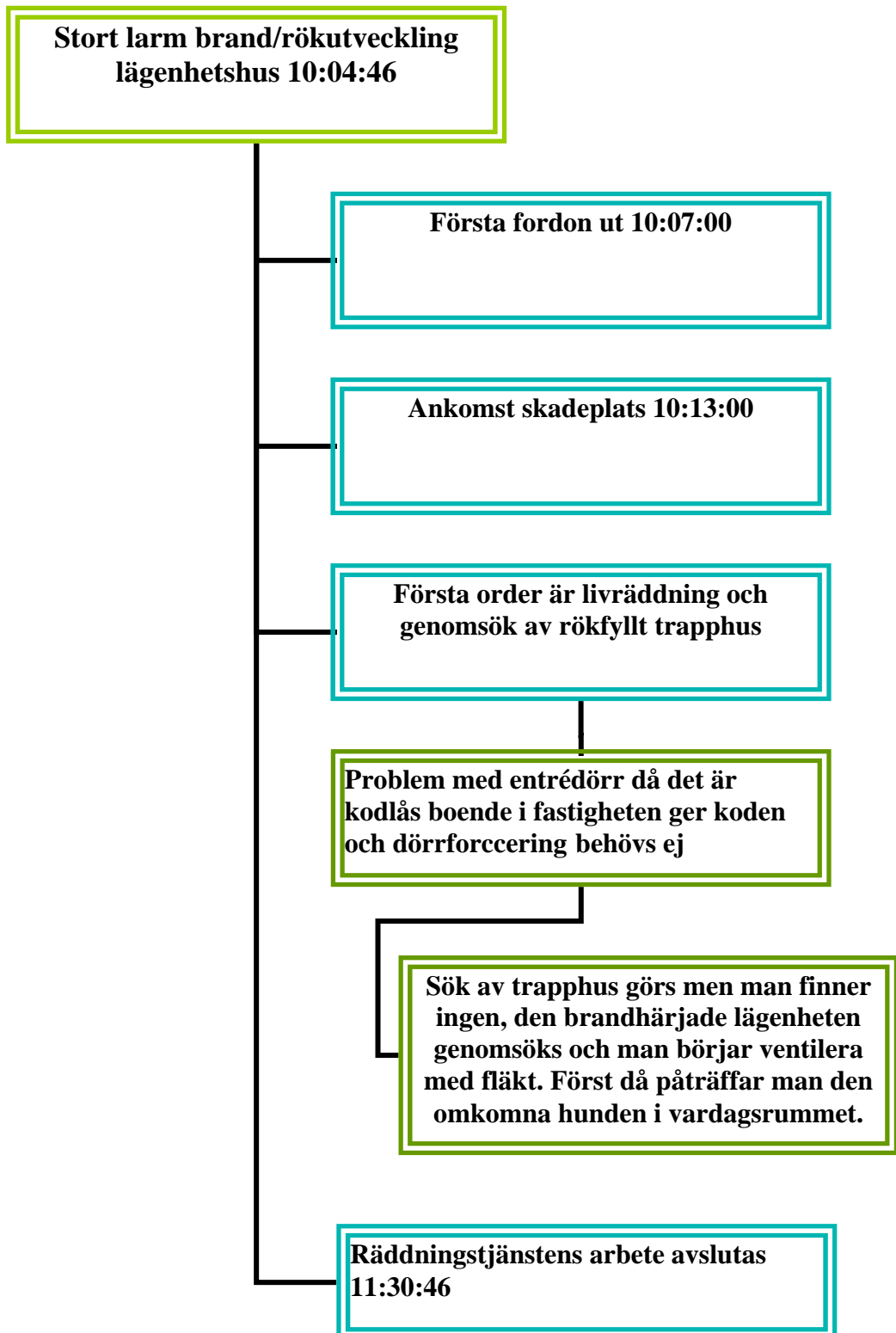
Räddningstjänsten anländer till brandplatsen och tar sig in genom portingången med hjälp av boende i huset då porten har kodlås. Rökdykargruppen genomsöker först det rökfyllda trapphuset på given ordern om livräddning och därefter den brandhärjade lägenheten. Efter släckning och ventilering hittas hyresgästens hund omkommen.

Någon teknisk brandutredning från räddningstjänstens sida gjordes aldrig på den här branden.

Däremot har polisens tekniska undersökning av branden visat att ena vredet på spisen har stått på högsta effekt samt att en frituregryta varit placerad på plattan. Vem som kan ha vridit på plattan och när är oklart, då hyresgästen uppger att han lämnat lägenheten på morgonen och då var allt på spisen avstängt. Kvar ensam i lägenheten var alltså då hunden.

Räddningsinsatsen

Analys

Att branden startat i köket råder det inga tvivel om och det framgår av räddningstjänstens insatsrapport samt polisens tekniska undersökning där man även fastställer att en spisplatta varit påslagen. Vem som orsakat att plattan stått på är dock oklart. I den aktuella lägenheten fanns ingen brandvarnare och vid samtal med anställd hos fastighetsbolaget säger man att man tillhandahåller med brandvarnare om hyresgästen frågar efter det. Men det är alltså inget som hyresvärderna gör automatiskt.

Befälet för insatsen anser att rökdykarinsatsen flöt på bra. Dock var det bristfällig information om exakt gatuadress.

Slutsatser

Slutsatser kopplat till olycksundersökningens syfte ger följande:

- *Utreda brandorsaken så långt det är möjligt*

Någon teknisk brandutredning från räddningstjänstens sida gjordes aldrig på den här branden, då den kompetensen inte längre finns efter att brandutredaren gått i pension och någon ny inte fått uppgiften tilldelad. I stället får vi tillhandahålla de tekniska utredningar som polisen gör. Det gör oss tyvärr något begränsade i att kunna utreda olyckor så långt som möjligt då vi blir beroende av om polisen gör undersökning eller inte. Fast den avvägningen kanske görs, då man inte finner det relevant att utreda om polisen inte finner intresse i fallen. Utan man bedömer då att insatsrapport från befäl samt en enklare olycksundersökning är tillräcklig. Men om inte så är fallet borde den frågan lyftas och kompetensen ses över.

- *Skapa en översiktlig bild över räddningsinsatsen och lyfta eventuella utvecklingsområden.*

Räddningsinsatsen som sådan beskriver befälet gick bra, det som var oklart till en början var numret på gatuadressen. Vid framkomst blev första orden att genomsöka det rökfyllda trapphuset, då det dels stod oklart vilken lägenhet branden befann sig i. Beslutet att genomsöka trapphuset först grundade sig även i den information och återkoppling befälet tagit del av från Rinkebybranden, där man fann 6 omkomna i trapphuset.

- ***Utreda om räddningstjänstens uppsökande verksamhet för att öka brandvarnarfrekvensen haft effekt i det specifika fallet och uppmärksamma eventuella utvecklingsbehov.***

Räddningstjänsten har snart under 10 år bedrivit brandvarnarkampanjer, där man gått runt i förutbestämda och tillgivna kvarter och knackat dörr och informerat om vikten av brandvarnare. Denna kampanj har genomförts främst på hösten innan Julen. Det aktuella kvarteret där branden varit har innefattats av denna kampanj. Dock finns det brister med en sådan kampanj. Dels har väldigt många trappuppgångar sina entréer låsta med antingen kodlås eller vanlig nyckel och vi som räddningstjänst tar oss inte in då om vi inte i förväg försöker ta kontakt med hyresvärd/bostadsrättsförening och ber dem öppna på angiven tid. Något som genast skapar mer arbete att i förväg reda ut vem/vilka som äger de olika fastigheterna och sedan bestämma en fast tid när vi kan göra besöket. Även där kan problem uppstå då dessa kampanjer utförs under skifttjänst och man inte kan uppsöka på utsatt tid pga ex larm.

En aspekt till är även att det i lägenhets hus har större rotation på människor. Ett hyreshus som alltså varit besökt för ex 3-4 år sedan kan helt bytt ut hyresgäster men inget besök görs där eftersom man ”nyss var där”.

Att kampanjerna är bra att genomföra råder det inga tvivel om, vi behöver påminnas kontinuerligt om denna produkt som kan göra skillnad på liv och död. Frågan är mest hur vi som räddningstjänst kan arbeta vidare med att vidareutveckla konceptet. Även hur man ska täcka in tätortens landsbygd som går under heltidsstationen men som inte besöks pga för lång inställelse tid till tätorten. Frågan kommer då tillbaka om kampanjen i denna form ska utföras under skifttid. För oavsett vart i kommunen man är bosatt ska man ha rätten att ta del av sådan information/besök.

- ***Utreda om det fanns brandvarnare och om denna påverkade förloppet***

Någon brandvarnare fanns inte i den brandhärjade lägenheten. Om brandvarnaren i detta fallet hade kunnat få en annan utgång/tidigare utlarmning är svårt att säga då ingen i lägenheten var hemma vid tillfället. Möjligt är att någon granne i trapphuset kan ha hört den i såfall men inget som går att fastställa. Denna gång var det en granne tvärs över gatan som såg rök ur ventilation och larmade.

Vi vet att brandvarnare räddar liv, det är vår billigaste livförsäkring gentemot bränder. Därför kan man tycka att det borde ligga i allas intresse att införskaffa och sätta upp en brandvarnare. Som

nyttjanderättshavare av en lägenhet ligger det i mitt eget intresse att kunna rädda mig själv samt rädda andra från att skadas eller omkoma till följd av brand. Men även som hyresvärd bör det vara av största intresse att någon kan minimera de skador som eventuellt uppstår, därav borde intresset vara större än vad det är idag att faktiskt sätta upp brandvarnarna och inte enbart erbjuda dem ”ifall någon vill ha dem”. Men sålänge som detta inte finns lagstadgat vem som är skyldig att sätta upp brandvarnare kommer problemet leva kvar. Att enbart hänvisa till *LSO kap2 §2* som handlar om ägarens/nyttjanderätthavarens ansvar om att i skälig omfattning tillhandahålla utrustning för släckning av brand och vidta åtgärder för att förebygga brand, **är** inte tillräckligt.

MYNDIGHETSSTABEN
Säkerhet och Bygg

Josefina Berglind
Brandman

Erfarenhetsåterföring efter brand 8 april 2011

Efter en lägenhetsbrand på [REDACTED], Arvika den 8 april 2011 tog Räddningschefen beslut att genomföra en fördjupad olycksundersökning med syfte att:

- Utredda brandorsaken så långt det är möjligt.
- Utredda om det fanns brandvarnare och om denna påverkade förloppet
- Utredda om räddningstjänstens uppsökande verksamhet för att öka brandvarnarfrekvensen haft effekt i det specifika fallet och uppmärksamma eventuella utvecklingsbehov.
- Skapa en översiktlig bild över räddningsinsatsen och lyfta eventuella utvecklingsområden.

Utifrån olycksundersökningens kunde följande slutsatser dras

- Brandorsaken kan inte med säkerhet fastställas
- Brandvarnare saknades i den brandhärjade lägenheten.
- Räddningstjänsten kan ytterligare förbättra sin uppsökande verksamhet för att öka brandvarnarfrekvensen
- Olycksundersökningen ska delge enligt sändlista
- Ingen uppföljning av åtgärder är nödvändig

MYNDIGHETSSTABEN Säkerhet och Bygg

Mattias Larsson
Räddningschef

Sändlista

Internt Räddningstjänsten Arvika, Eda och Säffle
Internt Myndighetsstaben

Regional samordnare olycksundersökning/MSB

NCO/MSB (Nationellt centrum för lärande från olyckor)

Länsstyrelsen/Risk och Säkerhet